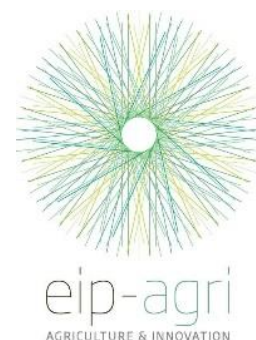

„Inšpirácie k inováciám“

Inšpiratívna myšlienka

Nadšenie pre trvalé pasienky

David Crespo poľnohospodár z Portugalska verí, že trvalé pasienky sú „vynikajúcim zdrojom“, ktorý môže výrazne zlepšiť živočíšnu výrobu. Zvyčajne trávnaté porasty vyžadujú vysoké prísady dusíka a zvieratám chýbajú bielkoviny. Vyvinul systém na integráciu strukovín na pastvinách, čo znamená, že na pastvinách nepoužíva dusíkaté hnojivá už 25 rokov.

Davidove nadšenie pre pastviny začalo, keď nastúpil do Národného poľnohospodárskeho výskumného ústavu (INIA), kde sa venoval zlepšeniu kondície rastlín v portugalskom meste Elvas. V tom čase ešte neboli v portugalských poľnohospodárskych systémoch vysiate žiadne pasienky. Veril, že tento systém pasienkov by mohol začať fungovať, pretože pôdne a klimatické podmienky v Portugalsku boli vo všeobecnosti viac prispôbené pasienkom ako obilninám. Toto bol začiatok jeho kariéry ako výskumníka v problematike pasienkov a kŕmnych plodín. V súčasnosti je stále rovnako zaniietený a nadšený pasienkami a je členom „EIP-AGRI Focus Group on Permanent Grasslands“ (EIP-AGRI fokusovej skupiny pre trvalé pasienky) .

Inšpirácia, pozorovanie a výskum

V roku 1965 navštívil David ako výskumný pracovník niektoré oblasti južnej Austrálie. Bol ohromený úspechom, ktorý dosiahli poľnohospodári pri získavaní pôdy, ktorá bola opotrebovaná nadmernou kultiváciou obilnín. Dosiahli to tým, že pestovali d'atelinu a bylinky (stredomorského pôvodu) pre zlepšenie kvality pastvín.

Taktiež aj v Portugalsku bola pôda suchá a chýbal jej dusík. David preskúmal stav, v ktorom sa nachádzala príroda a uvažoval o výhodách doplnenia strukovín na pastviny. Na základe svojich skúseností a výskumu premýšľal o možných zmesiach viacerých druhov a rôznych odrôd, aby reagovali na variabilitu miestnych pôdnych a klimatických podmienok. Veril, že to zvýši produktivitu a odolnosť pastvín.

Efektívne symbioticky fixujúci dusík je kľúčovým problémom pri zvyšovaní produktivity pri nízkych nákladoch. Pre každý druh strukoviny existuje špecifický a účinný kmeň *Rhizobium* (pôdne baktérie), ktorý je potrebný na to, aby sa dusík úspešne naviazal v pôde, takže pred prípravou akejkoľvek zmesi by mali byť semená ním naočkované. David pokračoval v úvahe o tom, čo je potrebné na udržanie dlhodobo produktívnej pastviny. Okrem poskytovania adekvátnych fosfátových hnojív musel ešte zahrnúť nedusíkaté rastliny (trávy), ktoré by využívali nadbytočný dusík fixovaný strukovinami.

Toto sú prvky, ktoré ho inšpirovali na vytvorenie konceptu biodiverzných trvalých pastvín bohatých na strukoviny (BPPRL), doplnené o biodiverzné krmoviny bohaté na strukoviny (BFCRL).

Zavádzanie nápadu do praxe

O pár rokov neskôr mal David Crespo príležitosť zrealizovať a odskúšať takýto typ pastvín na svojej vlastnej farme vo Vaiamonte v Portugalsku. Prvá pastvina mala rozlohu 42 ha a odvtedy sa plocha rozrástla na súčasnú veľkosť s rozlohou 264 ha dažďových (BPPRL) a 80 ha (BFCRL) čiastočne zavlažovaných pastvín. Vďaka tejto inovácii sa farma dokázala rozrásť z pôvodných 300 merino bahníc na súčasných 2 200 assaf bahníc. Okrem toho je BPPRL štyrikrát bohatšia z hľadiska pôdnej organickej hmoty, čo viedlo k zbaveniu sa značného množstva atmosférického oxidu uhličitého v pôde. To malo veľmi pozitívny vplyv na kontrolu erózie a zvýšenie kapacity pôdy na zadržiavanie vody.

David chcel svoje poznatky šíriť ďalej a vysvetľuje: „Mojím cieľom bolo poskytnúť poľnohospodárom nástroj na realizáciu mojej filozofie o trvalo udržateľnom zlepšovaní pasienkov a krmovín spojených s použitím strukovín a biologickej fixácie dusíka.“ Práve preto založil so svojimi synmi firmu Fertiprado. Na základe jeho vedomostí, poznatkov, nadšenia pre pastviny a mnohých znalostí v tejto oblasti nielen v Európe ale aj v Austrálii, na Novom Zélande, v USA a v niektorých európskych krajinách teraz spoločnosť Fertiprado vyvíja a propaguje BPPRL (biodiverznú trvalú pastvinu bohatú na strukoviny). Podľa Davida majú tieto pastviny dôležitú úlohu pri zvyšovaní živočíšnej výroby pri nízkych nákladoch a pri pozitívnych dôsledkoch na životné prostredie a to všetko vedie k väčšej hospodárskej udržateľnosti pre poľnohospodárov.

Skutočný fanúšik trávnatých pastvín

David je skutočne presvedčený, že trvalé trávne porasty zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri ochrane ekosystémov, vysokej kvalite mäsa a mlieka, udržiavaní ľudskej populácie vo vidieckych oblastiach a poskytovaní neoceniteľných služieb pre nás a pre zdravie našej planéty. V niektorých oblastiach hrozí opustenie pastvín z dôvodu nedostatočnej ziskovosti, a preto je potrebné zaviesť a stimulovať opatrenia na zlepšenie produktivity pastvín. Treba podnecovať aj úsilie v oblasti výskumu, čo vedie k nájdeniu vhodných riešení pre určité oblasti, v ktorých majú aktuálne systémy nedostatočný výkon. „Toto sú hlavné výzvy, ktoré by sme mali plne zohľadniť, ak chceme pokračovať vo využívaní tohto vynikajúceho zdroja, akým pastviny sú,“ dodáva David.

David Crespo pracoval 30 rokov ako farmár. Predtým bol výskumníkom Národného poľnohospodárskeho výskumného ústavu (INIA) v meste Elvas (Portugalsko) a tiež konzultantom FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations - Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo) ako špecialista na stredomorské a subtropické pastviny, pracoval v Afrike, západnej Ázii, strednej a južnej Amerike. V roku 1990 spolu so svojimi synmi založil spoločnosť Fertiprado. 25 % zamestnancov spoločnosti pracuje na výskume a vývoji, pričom sa zameriava na nové odrody trávnikov a výber druhov ako aj na zlepšenie využívania fosforu koreňmi rastlín. Teraz je už na dôchodku a jeho syn prevzal spoločnosť Fertiprado ako riaditeľ. David naďalej rozvíja nové myšlienky, akoby to bol jeho prvý deň v tejto oblasti.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_passion_for_permanent_pasture_20150722_en.pdf

Fotodokumentácia:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_passion_for_permanent_pasture_20150722_en.pdf

Voľný preklad do slovenského jazyka: Ing. Michaela Töröková

Neprešlo jazykovou úpravou.